

A béren kívüli juttatások adókötelezettsége 2010-ben

2010. január 1-jétől gyakorlatilag megszűnik az adómentessége azoknak a béren kívüli juttatásoknak, amelyek a munkáltatói juttatások között a leggyakrabban szerepeltek. Ezek közül a juttatások közül több kedvezőbb adókulccsal adózik majd 2010-től a többi adóköteles természetbeni juttatásnál, ugyanakkor más, eddig adómentes juttatás a természetbeni juttatásokra vonatkozó általános adókulccsal válik adókötelessé.

Jelentős változást jelent, hogy a kedvező adómértékkel adózó egyes juttatások esetén a jövő évtől a társas vállalkozás a személyesen közreműködő tagját is részesítheti juttatásokban.

A közkedvelt juttatások közül csak az Szja-törvény 1. számú mellékletének 7.11. pontjában meghatározott számítógéphez kapcsolódó juttatás marad adómentes 2010. január 1-jétől, bár ez a rendelkezés is módosul. A módosult szabály szerint 2010-ben is adómentes lesz „*a munkáltató által biztosított ingyenes vagy kedvezményes számítógép- és internethasználat (ideértve különösen az egyszerű, a havi, a forgalmi díj átvállalását, a modem biztosítását)*”. A módosított rendelkezés alapján 2010-ben nem lesz adómentes az első üzembe helyezését követően két évig használt számítógép ingyenes tulajdonba adása révén szerzett jövedelem.

Kedvező adómértékkel adózó béren kívüli juttatások

A személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (a továbbiakban: Szja-törvény) 70-71. §-ai nevesítik azokat a béren kívüli juttatásokat, amelyek után a juttatót **25 százalékos** mértékű személyi jövedelemadó terheli. Ezek a juttatások a következők:

- az üdülési csekk vagy a saját tulajdonú üdülőben üdülési szolgáltatás formájában juttatott jövedelemből a minimálbért meg nem haladó rész;
- a meleg étkeztetés vagy az erre felhasználható utalvány formájában juttatott jövedelemből a havi 18 ezer forintot meg nem haladó rész;
- az iskolarendszerű képzés átvállalt költségéből a minimálbér két és félszeresét meg nem haladó rész;
- az iskolakezdési támogatás értékéből a minimálbér 30 százalékát meg nem haladó rész;
- a helyi bérlet formájában juttatott bevétel;
- az önkéntes nyugdíjpénztárba utalt munkáltatói hozzájárulásból a minimálbér 50 százalékát meg nem haladó rész;
- az önkéntes egészség és/vagy öngéylező pénztárba a munkáltatói hozzájárulásból - együttvéve is - a minimálbér 30 százalékát meg nem haladó rész;
- a foglalkoztatói nyugdíjnyújtó intézménybe utalt hozzájárulásból a minimálbér 50 százalékát meg nem haladó rész;
- a magán-nyugdíjpénztári tagdíj-kiegészítés a munkáltató egyoldalú kötelezettségvállalása alapján.

Mint az az előzőekből látható, sok esetben a kedvező adómérték a minimálbérhez vagy annak meghatározott hányadához kötött. Az Szja-törvény 3. §-ának 77. pontja határozza meg a minimálbér fogalmát. Eszerint a béren kívüli juttatásokra vonatkozó rendelkezések alkalmazásában minimálbér alatt mindig az év első napján érvényes kötelező legkisebb munkabér havi összegét kell érteni, ami 2010-ben 73.500.-Ft.

Üdülési csekk formájában juttatott bevétel

A Magyar Nemzeti Üdülési Alapítvány által kibocsátott névre szóló üdülési csekk ellenértékéből adott engedmény az Szja-törvény 69. § (1) bekezdés ga) pontja alapján minden esetben természetbeni juttatásnak minősül. A törvényben meghatározott feltételek esetén és értékhatárig azonban ez a juttatás 25 százalékos személyi jövedelemadó alá eső természetbeni juttatásnak minősül. Az értékhatárt meghaladó rész, illetőleg a kedvező adókulcs alkalmazhatósága egyéb feltételeinek nem megfelelő juttatás adóköteles természetbeni juttatásnak minősül, és a természetbeni juttatásra vonatkozó általános 54 százalékos adókulccsal adózik.

2010. január 1-jétől a törvény továbbra is tételesen felsorolja azon juttatói, illetve a juttatásban részesíthető személyi kört, amely esetén alkalmazhatóvá válik a kedvezőbb adókulcs alkalmazása, feltéve, hogy a juttatás az egyéb feltételeknek is megfelel. Eszerint a minimálbért meg nem haladó értékben 25 százalékos adókulcs mellett juttathat üdülési csekket

- a munkáltató a munkavállalójának (ideértve a Munka törvénykönyvének előírásai szerinti kirendelt munkavállalót is), a munkavállalója közeli hozzátartozójának, az elhunyt munkavállaló közeli hozzátartozójának, a szakképző iskolai tanulónak, a kötelező szakmai gyakorlatának ideje alatt a hallgatónak, a nyugdíjban részesülő magánszemélynek és közeli hozzátartozójának akkor, ha a juttató a magánszemély volt munkáltatója vagy annak jogutódja;
- a társas vállalkozás a személyesen közreműködő tagjának, a személyesen közreműködő tag közeli hozzátartozójának e juttató a nyugdíjas tagjának, az említett magánszemélyek közeli hozzátartozóinak, a személyesen közreműködő elhunyt tag közeli hozzátartozójának;
- a szakszervezet a tagjának, a nyugdíjas tagjának és az említett személyek közeli hozzátartozójának, az elhunyt tag közeli hozzátartozójának

Az előzőekben ismertetett törvényi rendelkezés alkalmazásához elengedhetetlenül fontos tisztázni, hogy ki minősül közeli hozzátartozónak. Tekintettel arra, hogy az Szja-törvény a közeli hozzátartozó fogalmát nem határozza meg, ezért a Ptk. 685. § b) pontja szerinti meghatározást kell irányadónak tekinteni. E szerint közeli hozzátartozó a házastárs, a bejegyzett élettárs, az egyenes ágbeli rokon, az örökbefogadott, a mostoha- és nevelt gyermek, az örökbefogadó-, a mostoha- és a nevelőszülő, valamint a testvér. Az élettárs nem tekintendő közeli hozzátartozónak, a bejegyzett élettárs azonban annak minősül. Megjegyzem, hogy e fogalomra a természetbeni juttatások esetén többször is szükség van.

A 25 százalékos adókulcs elengedhetetlen feltétele még, hogy a juttatás személyenként ne haladja meg az adóévben érvényes minimálbér összegét. Továbbra is fennmarad az a szabály, hogy üdülési csekk juttatásakor a magánszemélynek nyilatkoznia kell arról, hogy az adóév során más juttatótól kapott-e, és ha igen, akkor milyen értékű üdülési csekket, ugyanis a kedvező mértékkel adózó érték több juttató esetén együttesen sem haladhatja meg a minimálbér összegét. Abban az esetben tehát, ha a munkáltató a dolgozójának és a dolgozó házastársának üdülési csekket ad, akkor a juttatásban részesülőknek nyilatkoznuk kell arról, hogy, például a házastárs munkáltatója ezen a címen már adott-e, és ha igen, akkor milyen összegű juttatást. Amennyiben a dolgozó házastársának a munkáltatója a minimálbér nagyságának megfelelő értékben adott üdülési csekket mindkettőjüknek, akkor a dolgozó munkáltatója már csak 54 százalékos személyi jövedelemadó megfizetése mellett adhat

üdülési csekket. A másik fontos tudnivaló, hogy amennyiben a juttató az adott magánszemélyt természetben is üdülteti a saját üdülőjében, akkor a 25 százalékos adókulcs mellett már nem juttathat a részére üdülési csekket is, vagyis el kell döntenie a juttatónak, hogy a két lehetőség közül melyiket választja.

A jövő évtől hatályos rendelkezések nem írják elő, hogy a magánszemélynek milyen formában kell nyilatkoznia, vagyis az erre vonatkozó, a 2009-ben hatályos Szja-törvény 1. számú mellékletének 9.1. pontjában foglaltak 2010. január 1-jétől hatályukat veszítik. Ez természetesen nem jelenti azt, hogy a nyilatkozattételi kötelezettséghez nem kapcsolódnának a jövő évben is jogkövetkezmények. Erről a későbbiekben még lesz szó.

Az üdülési csekk kibocsátója az igénybe vehető szolgáltatások körét az alapítói jogokat gyakorló miniszter és az adópolitikáért felelős miniszter előzetes egyetértésével határozza meg.

Továbbra is megmarad azonban az adómentesség abban az esetben, ha az üdülési csekket pályázat alapján a szociálisan rászorulóknak juttatja a Magyar Nemzeti Üdülési Alapítvány. Fontos tudni, hogy az adómentesség szempontjából ki tekinthető szociálisan rászorulóknak. Erre vonatkozóan az Szja-törvény 3. § 36. pontja ad meghatározást a következők szerint: **„szociálisan rászoruló: az a magánszemély, akinek (eltartottainak) létfenntartása oly mértékben veszélyeztetett, hogy azt - vagyoni viszonyára is tekintettel - csak külső segítséggel képes biztosítani.”**

Fontos átmeneti szabályt tartalmaz a törvény a 2009. december 31-éig kibocsátott üdülési csekkre. Ezen átmeneti rendelkezés értelmében ezek az üdülési csekkék érvényességük meghosszabbítása esetén is a 2009. december 31-én hatályos szabályok szerint használhatók fel.

Üdülési szolgáltatás formájában juttatott bevétel

Az Szja-törvény 69. § (1) bekezdés gb) pontja értelmében adóköteles természetbeni juttatásnak minősül az üdülési szolgáltatás címén juttatott adóköteles bevétel. A 2010. január 1-jétől hatályos Szja-törvény megszüntette azt a lehetőséget, hogy a meghatározott feltételeknek megfelelő üdülési szolgáltatás juttatása esetén a juttató mentesüljön a közterhek alól. Ezzel szemben csaknem az adómentességi feltételekkel azonos szabályozással lehetőség van arra, hogy a törvényben meghatározott személyi kör a saját tulajdonában, vagyonkezelésében lévő üdülőben 25 százalékos adókulcs mellett ezen a címen juttatásban részesítse a magánszemélyeket a minimálbér összegét meg nem haladó értékig. Hasonlóan az üdülési csekk formájában történő juttatáshoz ezen a címen

- a munkáltató a munkavállalójának (ideértve a Munka törvénykönyvének előírásai szerinti kirendelt munkavállalót is), a munkavállalója közeli hozzátartozójának, az elhunyt munkavállaló közeli hozzátartozójának, a szakképző iskolai tanulónak, a kötelező szakmai gyakorlatának ideje alatt a hallgatónak, a nyugdíjban részesülő magánszemélynek és közeli hozzátartozójának akkor, ha a juttató a magánszemély volt munkáltatója vagy annak jogutódja;
- a társas vállalkozás a személyesen közreműködő tagjának, a személyesen közreműködő tag közeli hozzátartozójának, a nyugdíjas tagjának, az említett magánszemélyek közeli hozzátartozóinak, a személyesen közreműködő elhunyt tag közeli hozzátartozójának;

- a szakszervezet a tagjának, a nyugdíjas tagjának és az említett személyek közeli hozzátartozójának, az elhunyt tag közeli hozzátartozójának juttathat jövedelmet.

E rendelkezés alkalmazásában a munkáltató tulajdonában, vagyonkezelésében lévő üdülővel esik egy tekintet alá a munkáltató cégnek a társasági adóról és az osztalékadóról szóló törvény szerinti kapcsolt vállalkozásának, költségvetési szerv esetében a felügyeleti szervnek, valamint a Miniszterelnöki Hivatalt vezető miniszter irányítása alatt álló szervnek a tulajdonában, vagyonkezelésében lévő üdülő is. A 25 százalékos adókulcs alkalmazhatósága szempontjából a Magyar Tudományos Akadémia által fenntartott üdülőben nyújtott szolgáltatás esetén a Magyar Tudományos Akadémia munkáltatónak, a tagja és a tudományos fokozattal rendelkező személy pedig munkavállalónak minősül. Az Szja-törvény meghatározza azt is, hogy milyen üdülőben nyújtott szolgáltatás adózhat kedvezményes adókulccsal. Eszerint üdülőnek minősül a nem üzleti célú közösségi szabadidős szálláshely szolgáltatásról szóló kormányrendelet szerint üdülőként nyilvántartásba vett szálláshely.

Amennyiben az üdülőnek a juttató csak résztulajdonosa, az a kedvező adózás lehetőségét még nem zárja ki. A kezelői jog is - a tulajdonjoggal azonosan - olyan jog, amelyet az ingatlan-nyilvántartás tartalmaz.

Az előzőekből következik többek között, hogy a juttató által belföldön vagy külföldön bérelt üdülőben történő üdültetés a feltételeknek nem felel meg, így az 54 százalékos adókulccsal lesz adóköteles.

Nem eshet kedvező adómérték alá a törvényi feltételeknek egyébként megfelelő üdülési szolgáltatás formájában juttatott jövedelem akkor, ha a juttató 25 százalékos adómérték alá eső üdülési csekk formájában már bevételt juttatott ugyanazon magánszemélynek. A kedvező adózási lehetőség „ elvesztése ” független attól, hogy az üdülési csekk formájában és a saját tulajdonú üdülőben biztosított üdülési juttatás együttes értéke az év első napján érvényes havi minimálbért meghaladja vagy sem. Ebben az esetben a saját tulajdonú üdülőben történő üdültetés teljes egészében 54 százalékos mértékű adó alá eső természetbeni juttatásnak minősül.

A természetbeni üdültetésnél nem adódik össze juttatás értéke abban az esetben, ha a magánszemély több juttató által is részesül ezen a címen jövedelemben. A gyakorlatban ez a következőt jelenti. Ha házastársak esetén mindkét munkáltató biztosítani szeretné részükre és közeli hozzátartozóik részére személyenként a minimálbért meg nem haladó értékben a kedvezményes természetbeni üdültetést, erre lehetőségük van, hiszen a két helyről kapott juttatást nem kell összeszámítani ellentétben az üdülési csekkre vonatkozó rendelkezésekkel. Természetesen ebben az esetben 25 százalékos adókulcs mellett egyik munkáltató sem juttathat az említett személyek részére üdülési csekket.

Meleg étkeztetés formájában juttatott bevétel

A természetbeni juttatások közül a legelterjedtebb a **természetbeni étkeztetés** formájában juttatott bevétel volt. Ennek a juttatási jogcímnak is megszűnik az adómentessége 2010. január 1-jétől. Ettől az időponttól azonban 25 százalékos adómérték vonatkozik a munkáltató, a társas vállalkozás által meleg étkeztetés formájában juttatott bevételből a juttatás alapjául szolgáló jogviszony minden megkezdett hónapjára a havi 18 ezer forintot meg nem haladó részre. Meleg étkeztetés formájában juttatott bevételnek minősül az étkezőhelyi vendéglátás, a munkahelyi étkeztetés, a közétkeztetés formájában nyújtott bevétel. Ugyancsak meleg

étkeztetésről van szó abban az esetben is, ha a juttató az említett szolgáltatások igénybevételére jogosító utalvány ad.

Kedvezményes adózás alá esik a meleg étkeztetés formájában adott juttatásból a 18 ezer forintot meg nem haladó rész akkor, ha azt

- a munkáltató a munkavállalójának (ideértve a Munka törvénykönyvének előírásai szerinti kirendelt munkavállalót is), a szakképző iskolai tanulónak, a kötelező szakmai gyakorlatának ideje alatt a hallgatónak, a nyugdíjban részesülő magánszemélynek akkor, ha a juttató a magánszemély volt munkáltatója vagy annak jogutódja,
- a társas vállalkozás a személyesen közreműködő tagjának, e juttató a nyugdíjas tagjának juttatja.

Abban az esetben, ha a magánszemély 18 ezer forintot meghaladóan részesül meleg étkeztetésben vagy 18 ezer forintot meghaladó értékű erre beváltható utalványt kap, akkor az értékhatárt meghaladó rész 54 százalékos adómértékkel adózó adóköteles természetbeni juttatásnak minősül, függetlenül attól, hogy az Szja-törvény 69. § (1) bekezdés d) vagy e) pontjában foglaltaknak a juttatás megfelel-e vagy sem.

A juttatónak lehetősége van arra is, hogy a meleg étkeztetés formájában juttatott bevételt utólag biztosítsa az arra jogosult magánszemélynek.

Iskolarendszerű képzés viselt költsége révén juttatott bevétel

2010. január 1-jétől 25 százalék személyi jövedelemadó terheli az iskolai rendszerű képzés átvállalt (viselt) költségéből a minimálbér két és félszeresét meg nem haladó összeget. Az iskolarendszerű képzés fogalmát közvetlenül nem határozza meg az Szja-törvény, azonban az iskolarendszeren kívüli képzésre ad fogalom meghatározást a 3. § 2010. január 1-jével beiktatott új 88. pontjában. E meghatározás szerint iskolarendszeren kívüli képzés az olyan képzés, amelynek résztvevői nem állnak a képző intézménnyel tanulói vagy hallgatói jogviszonyban. Ebből következik, hogy iskolarendszerű képzés esetén a képző intézmény és a résztvevő között tanulói vagy hallgatói jogviszony jön létre. Az Szja-törvény 70. § (4) bekezdés e) pontja rendelkezik arról, hogy iskolarendszerű képzés átvállalt (viselt) költsége címén megszerzett bevételnek minősül, ha a képzés

- munkáltatói elrendelés alapján - akkor is, ha a költséget nem a munkáltató viseli - a munkakör betöltéséhez szükséges ismeret megszerzését, bővítését,
- a juttatóval munkaviszonyban álló magánszemély, a társas vállalkozás tevékenységében személyesen közreműködő tagja számára szükséges, a juttató tevékenységével összefüggő szakmai ismeretek megszerzését, bővítését szolgálja.

Fontos tudni, hogy az iskolarendszerű képzéssel kapcsolatban átmeneti rendelkezéseket is tartalmaz a 2009. évi LXXVII. módosító törvény (a továbbiakban: Módtv.) 206. §-ának (2) és (3) bekezdése. Eszerint a 2009. január 31-ét követően, de még 2010. január 1-jét megelőzően megkezdett iskolarendszerű képzésre a 2009. december 31-én hatályos Szja-törvény 2010. január 1-jétől hatályon kívül helyezett 7. § (1) bekezdés p) pontjában foglaltakat kell alkalmazni, vagyis a feltételeknek megfelelő képzés esetén a minimálbér két és félszeresét meg nem haladó összeget a jövedelemszámítás során nem kell figyelembe venni. A Módtv. előzőekben említett §-ának (3) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a 2009. február 1-je előtt elkezdett iskolarendszerű képzések esetén a 2008. évi LXXXI. törvény 257. §-ának (14)

bekezdésében foglaltakat kell alkalmazni. Ennek alapján a 2006. január 1-jét megelőzően megkezdett iskolarendszerű képzések esetén annak átvállalt viselt költségét annak nagyságától függetlenül nem kell a jövedelemszámítás során figyelembe venni, a 2005. december 31-ét követően, de még 2009. február 1-jét megelőzően megkezdett iskolarendszerű képzések esetén pedig a viselt költségekből a 400 ezer forintot meg nem haladó összeg nem keletkeztet adóköteles jövedelmet.

Iskolakezdési támogatás formájában juttatott bevétel

2010. január 1-jétől 25 százalékos személyi jövedelemadó terheli azt a juttatást, amelyet a munkáltató, a társas vállalkozás a közoktatásban (vagy bármely EGT-államban ennek megfelelő oktatásban) részt vevő gyermeke, tanulóra tekintettel a tanév első napját megelőző és követő 60 napon belül tankönyv, taneszköz, ruházat (ideértve a munkáltató, illetve a társas vállalkozás nevére szóló, az előzőekben felsorolt javak beszerzéséről szóló számla ellenértékének az említett időszakban történő megtérítését is) vagy kizárólag az említett javak vásárlására jogosító utalvány formájában az adóévben az adóév első napján érvényes havi minimálbér 30 százalékáig terjedő értékben juttat. A kedvezményes adókulcs alkalmazásának további feltétele, hogy a juttatásban részesülő magánszemély a juttató olyan munkavállalója, illetőleg személyesen közreműködő tagja legyen, aki a közoktatásban részt vevő gyermeknek, tanulóknak olyan szülője, a szülőnek olyan, vele közös háztartásban élő házastársa, aki a családok támogatásáról szóló törvény vagy bármely EGT-állam hasonló jogszabálya alapján családi juttatásra jogosult.

A törvényi rendelkezésből következik, hogy lehetőség van arra is, hogy mindkét, a családi pótlékra jogosult szülő részesüljön ilyen támogatásban a gyermekre tekintettel függetlenül attól, hogy a szülők munkáltatója, társas vállalkozása egybeesik vagy sem. Tekintettel arra, hogy a támogatás a közoktatásról szóló törvényben meghatározott gyermek, tanuló számára adható, több gyermek esetén a kedvezményes adózású támogatást gyermekenként lehet figyelembe venni, vagyis egy kétgyermekes családnál mindkét szülő mindkét gyermekre tekintettel részesülhet a 25 százalékos személyi jövedelemadó alá eső iskolakezdési támogatásban.

Gyakran felmerül az a kérdés, hogy az óvodás gyermekre tekintettel kaphat-e a szülő iskolakezdési támogatást, hiszen az óvodák is a közoktatásról szóló törvény hatálya alá tartoznak. A kérdésre adandó válasz nem, hiszen mint az a juttatás elnevezéséből is következik, csak az iskolás gyermekre tekintettel adható 25 százalékos személyi jövedelemadó megfizetése mellett ezen a címen juttatás. Más a helyzet azzal az óvodás gyermekkel, aki az adóév szeptemberében kezdi meg iskolai tanulmányait. Rá tekintettel már adható ezen a jogcímen iskolakezdési támogatás.

Helyi utazásra szóló bérlet formájában juttatott bevétel

Ugyancsak 25 százalékos kedvező adókulcs alá esik a munkáltató, a társas vállalkozás által a munkavállaló, illetve a társas vállalkozás személyesen közreműködő tagja részére a munkáltató, a társas vállalkozás nevére szóló számlával megvásárolt, kizárólag a magánszemély helyi utazására szolgáló bérlet formájában juttatott bevétel. Az előbb említett szabályozásban gyakorlatilag az adókötelessé tételen kívül csak az az újdonság, hogy nemcsak a munkaviszonynak minősülő jogviszonyban álló, hanem a személyesen közreműködő társas vállalkozó is részesülhet ilyen juttatásban. Tekintettel arra, hogy a 2010. január 1-jétől hatályos megfogalmazásból kimaradt az a kitétel, hogy az „ingyenesen vagy

kedvezményesen" juttatott helyi bérlet adózik 25 százalékos adókulccsal felvetődhet az, hogy befolyásolja-e az adókötelezettséget, ha a bérlet árának csak egy részét viseli a munkáltató, a társas vállalkozás. Mivel a törvény nem mondja ki, hogy csak az ingyenesen juttatott helyi bérlet értéke viseli a 25 százalékos adóterhet, ezért álláspontom szerint abban az esetben, ha a juttató nevére szóló számlával megvásárolt bérlet árából a magánszemély részére annak csak egy részét téríti meg a munkáltató, a társas vállalkozás, illetve az általa megvásárolt bérlet átadásakor az árának egy részét megtéríteti a jövedelmet szerzővel, nem zárja ki a 25 százalékos adómérték alkalmazását.

Az önkéntes kölcsönös biztosító pénztári munkáltatói hozzájárulás

Az önkéntes kölcsönös biztosítópénztárak magánszemély tagjai javára a munkáltatók jelentős része munkáltatói hozzájárulást fizet a pénztárakba. A munkáltatói hozzájáruláshoz jelentős adózási előny tartozott, hiszen a törvényi feltételeknek megfelelő hozzájárulás egy része 2009. december 31-éig nem viselt semmilyen közterhet. 2010. január 1-jétől azonban munkáltatói hozzájárulás adómentesen nem adható. A munkáltató által fizetendő 25 százalékos személyi jövedelemadó terheli azt az összeget, mely

- önkéntes nyugdíjpénztár esetén a minimálbér 50 százalékát,
- önkéntes egészség és/vagy önszegélyező pénztár esetén (együttesen is) a minimálbér 30 százalékát nem haladja meg.

Az előzőekben ismertettek a gyakorlatban azt jelentik, hogy abban az esetben, ha a magánszemély több önkéntes nyugdíjpénztárnak is a tagja, a munkáltatói hozzájárulás együttesen sem lehet több a minimálbér 50 százalékánál. Önkéntes egészség és önszegélyező pénztárak esetén a minimálbér 30 százalékában meghatározott összeg akkor sem léphet túl, ha a magánszemély csak az egyik fajta pénztárnak a tagja, és akkor sem, ha kétféle pénztári tagsággal rendelkezik. Amennyiben olyan munkavállalóról van szó, aki önkéntes nyugdíjpénztár mellett egészség vagy önszegélyező pénztárnak vagy mindkettőnek a tagja, akkor részére 25 százalékos adóteher mellett összesen a minimálbér 80 százaléka adható munkáltatói hozzájárulásként.

A 2009-es év végéig hatályos szabályozás szerint a törvényi korlátot meghaladó rész a magánszemély munkaviszonyból származó jövedelmének minősült, míg a 2010-ben hatályba lépő módosítás következtében a felettes rész adóköteles természetbeni juttatásnak minősül, mely után 54 százalék személyi jövedelemadót kell a munkáltatónak fizetnie. Fontos tudnivaló, hogy az eddig megszokottaktól eltérően, ha a munkáltató a kedvező adó alá eső hozzájárulás felett adóköteles természetbeni juttatásnak minősülő munkáltatói hozzájárulást fizet a munkavállalója javára az önkéntes pénztárba, a természetbeni juttatásnak minősülő részre tekintettel nem illeti meg az Szja-törvény 44/A. §-a szerinti rendelkezési jogosultság.

Bár feltehetően ez már az előzőekből is kiolvasható volt, mégis hangsúlyozni kell, hogy az önkéntes kölcsönös pénztárakba munkáltatói hozzájárulás csak a munkaviszonynak minősülő jogviszonyban állók javára fizethető. Ilyen juttatást - ez igaz a magán-nyugdíjpénztári tagdíj kiegészítésére és a foglalkoztatói nyugdíjnyújtó intézménybe fizetett összegre is - a társas vállalkozás a személyesen közreműködő tagja javára nem adhat.

A törvény rendelkezik arról is, hogy mely munkáltató adhat 25 százalékos adókulcs mellett ilyen juttatást a munkavállalójának. Eszerint a magánszemélynek a juttatóval legalább heti 36 órai munkavégzéssel járó munkaviszonyban kell állnia, vagy a munkaviszony alapján az öt

pénzben megillető havi jövedelemnek el kell érnie a minimálbér összegét. Az előbb említett rendelkezést a kihirdetett Módtv. tartalmazza. Ezzel kapcsolatosan módosítási javaslatot nyújtottak be, mely szerint az eddig ismertetett szabály kiegészülne azzal, hogy a magánszemélynek nyilatkoznia kellene arról, hogy más juttatótól ezen a jogcímen bevételt nem szerzett az adóévben. Hangsúlyozni kívánom, hogy az előzőekben leírtak a foglalkoztatói nyugdíjszolgáltató intézménybe fizetett összegre is vonatkoznak.

A munkáltatónak lehetősége van arra is, hogy a hozzájárulást több hónapra előre vagy utólagosan legfeljebb három hónapra egy összegben utalja át a pénztárhoz.

A foglalkoztatói nyugdíjszolgáltató intézménybe fizetett összeg révén megszerzett bevétel

A nyugdíjcélú öngondoskodási lehetőség 2008-tól új elemmel, a foglalkoztatói nyugdíjszolgáltató intézménnyel bővült, alapításukról és működésükről a foglalkoztatói nyugdíjról és a foglalkoztatói nyugdíjszolgáltató intézményről szóló 2007. évi CXVII. törvény rendelkezik.

A 2009. december 31-éig hatályos Szja-törvény az önkéntes nyugdíjpénztárakhoz hasonlóan nem tekintette adóköteles jövedelemnek havonta a minimálbér 50 százalékát meg nem haladó mértékű munkáltatói hozzájárulást. 2010. január 1-jétől a minimálbér 50 százalékát meg nem haladó hozzájárulás azonosan az önkéntes nyugdíjpénztárba fizetett összeggel 25 százalékos mértékű adóterhet visel, amelyet a munkáltatónak kell megfizetnie. Arról, hogy melyik munkáltató jogosult a kedvező mértékű adóteher melletti juttatásra és mi az adójogi sorsa az értékhatárt meghaladóan megfizetett hozzájárulásnak, az önkéntes kölcsönös pénztári hozzájárulás címén megszerzett bevételre vonatkozó részben olvashatnak. Ezen a címen juttatást a társas vállalkozás értelemszerűen nem adhat a személyesen közreműködő tagjának.

Magán-nyugdíjpénztári tagdíj kiegészítése révén megszerzett bevétel

A munkáltatóknak lehetőségük van arra, hogy magán-nyugdíjpénztári tagsággal rendelkező dolgozóik által kötelezően fizetendő tagdíjukat legfeljebb 10 százalékra egyoldalú kötelezettség vállalás formájában kiegészítsék. Az egyoldalú kötelezettségvállalás alapján a tagdíj kiegészítéseként megfizetett összeg olyan adóköteles bevétele a magánszemélynek, amely után a munkáltatónak kell a 25 százalékos személyi jövedelemadót megfizetnie. Az ilyen címen megszerzett juttatás 2009. december 31-éig a munkavállalóknál olyan bevételnek számított, amelyet a jövedelemszámítás során nem kellett figyelembe venni.

Ennél a juttatási formánál is fontos hangsúlyozni, hogy juttató csak munkáltató lehet, ezek közül is csak az, amely megfelel az önkéntes pénztári hozzájárulásnál már ismertetett feltételeknek. Amennyiben az ott említett törvénymódosítási javaslatot elfogadják, akkor a magán-nyugdíjpénztári tagdíj kiegészítése esetén a munkavállalónak nem kell nyilatkoznia arról, hogy ezen a címen más munkáltatótól kapott-e ilyen juttatást, vagyis abban az esetben, ha a magánszemélynek több munkáltatója is van, akkor mindegyik élhet a 25 százalékos adó megfizetése mellett ezzel a juttatási lehetőséggel.

Az adókötelezettség teljesítésére vonatkozó rendelkezések

A feltételeknek megfelelő, az előzőekben nevesített juttatások után a kifizetőt 25 százalékos mértékű személyi jövedelemadó terheli. Az adót a juttatás hónapjának kötelezettségeként kell a '8-as bevallásban bevallani, és a juttatást követő hónap 12-éig kell megfizetni.

A juttatásban részesülő magánszemélynek a törvényben meghatározott nyilatkozatokat a juttatást megelőzően kell megtennie. Fontos új szabály kapcsolódik a nyilatkozattételhez. Abban az esetben, ha az adóhatóság a juttatással összefüggésben adóhiányt állapít meg, azt annak a juttatónak kell megfizetnie, amelyik nem rendelkezik a magánszemély nyilatkozatával, vagy egyébként az adót nem fizette meg. Abban az esetben azonban, ha a megállapított adóhiány oka az, hogy a magánszemély nyilatkozata valótlan adatokat tartalmaz, vagy nem tudja igazolni a nyilatkozat átadását, akkor az adóhiányt az adóhatóság a magánszemély terhére állapítja meg, vagyis az adóhiányt, az adóbírságot és a késedelmi pótlékot a magánszemélynek kell megfizetnie.

Amennyiben a juttatás törvényben meghatározott értékhatárt meghaladja, akkor az értékhatárt meghaladó rész tekintetében a juttatás az Szja-törvény 69. §-a szerinti adóköteles természetbeni juttatásnak minősül azzal, hogy az említett § (1) bekezdés d) és e) pontját nem kell alkalmazni. Ez utóbbi szabály azt jelenti többek között, hogy az értékhatár átlépése esetén a meghaladó rész akkor is adóköteles természetbeni juttatásnak minősül, ha nem valamennyi munkavállaló vagy a belső szabályzatban kialakított munkavállalói kör részesül az említett juttatásban, illetőleg a magánszemély az adott juttatást nem a cafeteria keretében választotta. A törvény módosítási javaslatához benyújtott módosító indítvány szerint a feltételeknek nem megfelelő juttatás esetén az Szja-törvény 69. §-ában foglaltakat kell irányadónak tekinteni.